

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ
ТА СУСПІЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ НАУК

МАТЕРІАЛИ

**IV Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції**

**«Застосування інноваційних технологій та методів навчання
при викладанні
фундаментальних та суспільно-гуманітарних освітніх компонентів
у закладах вищої освіти»**

18 БЕРЕЗНЯ 2026 РОКУ

м. Харків - 2026

розробленого освітнього компонента та використання міждисциплінарних практичних кейсів забезпечують більш цілісне розуміння морфологічних, фізіологічних і біохімічних механізмів функціонування організму людини. Такий підхід підвищує ефективність засвоєння фундаментальних дисциплін і сприяє кращій підготовці здобувачів освіти до складання інтегрованих тестових компонентів Єдиного державного кваліфікаційного іспиту. Перспективним напрямом подальшої роботи є удосконалення методів міждисциплінарної інтеграції та розширення практикоорієнтованих форм навчання у системі медичної освіти.

ЗАСТОСУВАННЯ PBL У МЕДИЧНИХ ТА ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Лисенко Н.О.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Проблемне навчання є одним із найбільш ефективних підходів до організації освітнього процесу у сучасній медичній та фармацевтичній освіті, оскільки виступає не лише способом передачі знань, а й інструментом їх активного здобуття. Його сутність полягає у створенні таких навчальних умов, за яких здобувачі освіти стикаються з інтелектуальними труднощами, що потребують самостійного аналізу, пошуку рішень і застосування набутих знань у нових ситуаціях. Це сприяє формуванню глибокого розуміння матеріалу та розвитку професійного мислення.

У підготовці майбутніх фармацевтів і медичних представників проблемне навчання відіграє особливо важливу роль, адже їхня професійна діяльність пов'язана з необхідністю прийняття відповідальних рішень, взаємодії з пацієнтами, лікарями та колегами, а також із аналізом складних і часто суперечливих даних. Саме тому поряд із теоретичною підготовкою важливим є розвиток здатності критично мислити, прогнозувати наслідки професійних дій, оцінювати ризики та знаходити оптимальні рішення в умовах невизначеності.

У процесі викладання риторики для майбутніх викладачів фармацевтичного профілю проблемне навчання забезпечує формування ключових комунікативних і когнітивних компетентностей. Зокрема, воно сприяє розвитку вмінь чітко, логічно й переконливо викладати професійну інформацію, аргументовано відстоювати власну позицію, аналізувати висловлювання опонентів і будувати ефективну стратегію комунікації залежно від типу аудиторії. Важливим результатом є також формування навичок роботи з неповною або суперечливою

інформацією, що є типовим для реальних професійних ситуацій.

Організація самостійної роботи здобувачів освіти в умовах проблемного навчання передбачає використання міжпредметних зв'язків і орієнтацію на практично значущі завдання. Такі завдання мають моделювати реальні ситуації професійної діяльності, що підвищує мотивацію до навчання та сприяє усвідомленому засвоєнню знань. Водночас ефективна реалізація цього підходу потребує від викладача високого рівня педагогічної майстерності, здатності до проєктування навчального процесу та готовності до творчої взаємодії зі здобувачами.

Важливою умовою успішного впровадження проблемного навчання є створення сприятливого освітнього середовища, яке забезпечує психологічний комфорт, відкритість до обговорення та активну участь кожного студента. Використання таких форм роботи, як проблемні лекції, дискусії, ділові ігри, аналіз кейсів і проєктна діяльність, сприяє розвитку комунікативної культури, формуванню навичок співпраці та підвищенню рівня професійної підготовки.

Ключовим елементом проблемного навчання є проблемна ситуація, яка виникає як інтелектуальна суперечність між наявними знаннями та новими умовами завдання. Її розв'язання потребує активізації мислення, пошуку нових підходів і застосування різних стратегій діяльності. Різноманітність типів проблемних завдань — із неповними чи надлишковими даними, змінними умовами, кількома можливими рішеннями або відсутнім чітким формулюванням проблеми — забезпечує розвиток гнучкості мислення, аналітичних здібностей і здатності до адаптації.

Розроблення та впровадження проблемних кейсів із риторики для аспірантів фармацевтичного профілю підтверджує практичну ефективність цього підходу. Такі кейси орієнтовані на відтворення реальних професійних і педагогічних ситуацій, що вимагають аргументованого висловлювання, ведення дискусії, критичного аналізу інформації та прийняття рішень у складних умовах. Їх використання сприяє не лише засвоєнню теоретичного матеріалу, а й формуванню готовності до майбутньої викладацької діяльності.

Отже, проблемне навчання є доцільним і результативним підходом у викладанні риторики для майбутніх фахівців фармацевтичної галузі. Воно забезпечує інтеграцію теоретичних знань і практичних умінь, сприяє розвитку риторичної компетентності, критичного мислення та професійної рефлексії. Перспективи подальших досліджень пов'язані з удосконаленням методики створення проблемних завдань, розширенням банку кейсів і впровадженням міждисциплінарних підходів до підготовки майбутніх викладачів.